

Hemvårdsanvisning för patient med magsjuka eller diarré orsakad av antibiotika

Bakgrund

Diarréorsakande virus är bl.a. norovirus och rotavirus. De orsakar en snabbt påbörjande och relativt kortvarig sjukdom. Till antibiotikabehandling kan associeras diarré orsakad av Clostridium difficile -bakterien. Antibiotika utplånar tarmens normala bakterieflora, och då har Clostridium -bakterien möjlighet till överförökning och giftämnet, som den producerar, orsakar sedan diarré, magsmärtor och stegring. Andra diarréorsakande bakterier är bl.a. Salmonella -, Kampylo- samt Yersinia -bakterier. Virus och bakterier som orsakar diarré kan smitta från en person till en annan via händerna, WC -ytor, handdukar mm.

Behandling

Diarré behandlas med tillräcklig vila samt tillräckligt intag av vätska för att förhindra uttorkning. Uttorkning kan vara farligt för små barn och åldringar, och ifall den magsjuka personens allmäntillstånd försämras, skall man kontakta läkare. Som behandling för antibiotikaorsakad diarré är att man avslutar antibiotikakuren, ifall möjligt. Då bör man diskutera med vårdande läkaren. Ibland används speciellt mot Clostridium -bakterien effektiva antibiotika. Mjölksyre- eller Saccharomyces -preparat kan vara till nytta. Vid återkommande fall av antibiotikaorsakad diarré fästs speciell uppmärksamhet till personlig hygien och städning av hemmet, eftersom återfall kan bero på att Clostridium -sporer åter sprider sig från omgivningen till tarmsystemet.

Personlig hygien

När man har diarré, är det viktigt att förhindra spridning av mikrober till andra personer via händer eller kontaktytor. Händerna tvättas alltid efter WC -besök, före matlagning och måltider, efter hantering av blöjor och smutstvätt och efter städning. Händerna tvättas med tvål och ljummet vatten, och torkas i personlig handduk, som skall bytas dagligen, eller i pappershanddukar. Som tillägg kan man också använda alkoholhaltiga handdesinfektionsmedel, som fås på bl.a. apotek.

Städning av hemmet och hantering av avfall

I torkning av sekretfläckar och i allmänstädning används vanliga tvättmedel. I städningen skall man fästa speciell uppmärksamhet på kontaktytor såsom handtag och kranar. Lavoarer, kranar, andra kontaktytor och golvet i WC och tvättrummet skall städas dagligen med alltvättmedel eller ett klorhaltigt tvättmedel. Damm torkas och dammsugas ofta från ytor, möbler och sängen på

grund av att mikrober, som orsakar diarré, kan leva länge på torra ytor och i damm. Efter städningen tvättas händerna med tvål och vatten.

Andra familjemedlemmar

En god handhygien förebygger smitta. Händerna tvättas noggrant med tvål och vatten efter WC-besök och före måltider. Föräldrarna ser efter de mindre barnens handtvätt.

Hemvård och hemsjukvård

När man vidrör patienten används skyddshandskar, skyddsrock för engångsbruk och munskydd. Vid städning används skyddshandskar, förkläde för engångsbruk och munskydd. Mellan olika arbetsuppgifter tvättas händerna noggrant med tvål och vatten, torkas i en engångspappershandduk och desinficeras.

Hantering av avfall

Med sekret nersmutsade kläder och sängkläder tvättas så fort som möjligt. Tvätt utförs enligt normal rekommendation för textilen i fråga. Efter hantering av smutstvätt tvättas händerna med tvål och vatten. Använda blöjor bör omedelbart tillslutas i en plastpåse och föras i hushållsavfall. Efter hantering av avfall tvättas händerna med tvål och vatten.

Arbete och dagvård

På grund av att personen, som haft diarré, kan utsöndra mikrober i avföringen ännu en tid efter att symptomen försvunnit, skall han eller hon vara symptomfri 48 timmar förrän han eller hon återkommer till arbetet, skolan, dagvård och vård- samt riskarbete (såsom arbete inom bespisning, vattenförsörjning, på vårdavdelning för prematurer). Ifall den insjuknade arbetar med oförpackade livsmedel, vattenförsörjning, på en mjölkproduktionsgård eller på vårdavdelning för nyfödda, skall man ta kontakt med arbetshälsovården.

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt • www.vsshp.fi/sv • Växel 02 313 0000

Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande.